

Kanadská mozaika

14/06

22. júna

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Premiér oznámil nové bezpečnostné opatrenia

V súvislosti so zadržaním osôb podozrivých z terorizmu (Mozaika 13/06) predstavil 16. júna predseda vlády Stephen Harper nové opatrenia, ktoré by mali Kanadčanom umožniť efektívnejšie odhaliť a reagovať na potenciálny teroristický útok. Vláda venuje 250 miliónov kanadských dolárov na zlepšenie bezpečnosti v leteckej, železničnej a lodnej dopravnej sieti. Tieto zdroje budú využité napríklad na zvýšenú kontrolu batožiny a dôkladnejšiu prehliadku cestujúcich na letiskách. Predseda vlády ďalej oznámil, že zvyšuje počet zamestnancov polície o 1 000 ľudí a ďalších viac než 300 miliónov dolárov je určených na ochranu hraníc. „Kanada sa môže rozhodnúť, že bude terorizmus ignorovať, ale terorizmus Kanadu ignorovať nebude. Naša nová vláda je pripravená konať a opatrenia, ktoré som dnes predstavil, budú pomáhať chrániť Kanadu a jej spôsob života,“ dodal na záver svojho prejavu predseda vlády. Premiér o tri dni neskôr na Svetovom urbanistickom fóre spomenul, že kanadská diverzita, ak sa vyvíja správnym smerom, je veľkou silou v boji proti teroristickým hrozbám. www.pm.gc.ca

Slovensko navštívil bývalý generálny tajomník OECD Donald J. Johnston

Kanadčan Donald J. Johnston, ktorý začiatkom júna ukončil svoje 10 ročné pôsobenie (1996-2006) v pozícii generálneho tajomníka Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD), bol dňa 9. júna na návšteve Slovenska. Počas jeho pôsobenia sa v decembri 2000 stalo Slovensko zatiaľ posledným, 30-tým členom organizácie z d r u ž u j ú c e j najvyspelejšie štáty sveta. Okrem stretnutí s podpredsedom vlády a ministrom financií SR Ivanom Miklošom a ministrom zahraničných vecí Eduardom Kukanom,

mal Donald Johnston prednášku na tému "OECD a proces globalizácie – šance a výzvy, so zameraním na najrýchlejšie sa rozvíjajúce ekonomiky a ich vplyv na trhy členských štátov OECD." Počas krátkeho pobytu na Slovensku dostal D. Johnston dve významné ocenenia: prezident republiky mu udelil štátne vyznamenanie - Rad Bieleho dvojkríža I. triedy za mimoriadne zásluhy v prístupovom procese Slovenska do OECD, upevnenie medzinárodného postavenia SR a za jedinečný prínos k rozvoju OECD; a Ekonomická univerzita v Bratislave mu udelila zlatú medailu Imricha Karvaša za výrazný prínos ku globálnemu ekonomickému rozvoju. D. Johnston pracoval desať rokov v kanadskom parlamente a zastával viaceré postov v kanadskej vláde. Je autorom mnohých článkov o zďaňovaní, práve a verejných záležitostiach, tiež autorom niekoľkých kníh, vrátane bestselleru politických pamätí. (Na obrázku Donald Johnston (vľavo) a John Broadbent, Chargé d'affaires Kancelárie veľvyslanectva Kanady v Bratislave.) www.oecd.org

ODACE: kanadsko-slovenská rozvojová spolupráca

Kanadská vláda v posledných rokoch spolupracuje so slovenskou vládou prostredníctvom Kanadskej medzinárodnej rozvojovej agentúry CIDA na projektoch rozvojovej pomoci v tretích krajinách. Projekt CIDA nazvaný ODACE (Official Development Assistance in Central Europe, viď Mozaika 10/05) má za cieľ pomôcť ôsmim krajinám strednej a východnej Európy vybudovať kapacity na

poskytovanie vlastnej rozvojovej pomoci. V súčasnosti sa už uskutočňujú trojstranné projekty subjektov z Kanady, SR a tretích krajín. K aprílu 2006 bolo ukončených šesť programov v hodnote 2 mil. korún, na ktorých participovali slovenské mimovládne organizácie a firmy. Projekty, ktoré boli z polovice hrazené kanadskou vládou sa uskutočnili v Afganistane (1), Kirgizsku (1) a Srbsku (4). Na tento rok boli vybrané projekty v celkovej hodnote vyše 50 mil. korún, ktoré budú realizovať slovenské mimovládne organizácie, univerzity, vedecké ústavy a firmy v spolupráci s miestnymi partnermi v Afganistane (3), Bosne a Hercegovine (2), Kambodži (1), Keni (1), Kirgizsku (3), Macedónsku (1), Mongolsku (3), Sudáne (1), Srbsku a Čiernej Hore (9) a Uzbekistane (1).

www.acdi-cida.gc.ca, www.slovakaid.sk, www.mzv.sk

Najsilnejší kanadský magnet

Národná rada pre výskumy otvorila v spolupráci s University of Ottawa a vládou výskumné centrum, v ktorom sa nachádzajú dve nové zariadenia NMR (nukleárna magnetická rezonancia). Senzáciou je jeden z piatich spektrometrov, 900 MHz – 21,1 Tesla, využívajúci najsilnejší magnet v Kanade, ktorý je schopný pritiahnuť k sebe až jednu tonu. Toto unikátne zariadenie na svete slúži k určeniu pevnej fázy. Extrémne silné magnetické pole, doteraz využívané len v lekárskejších NMR prístrojoch, totiž umožňuje orientáciu ťažších atómov než je vodík. Výskum sa zameriava na vývoj nových komponentov pre akumulátory, plastických polymérov a nových senzorov a v oblasti lekárstva napríklad na vývoj antibiotík.

www.nrc-cnrc.gc.ca <http://nmr900.ca> www.uottawa.ca

Kam sa Kanadčania chystajú na prázdniny

Podľa štúdie zverejnenej Asociáciou hotelov v Kanade vycestuje tento rok na prázdniny 67 % Kanadčanov (o 10 % viac než vlni). Kanadskí občania, s výnimkou obyvateľov Ostrova Princa Eduarda, Manitoby a Saskatchewanu, dávajú prednosť prázdninám stráveným v domovskej provincii (ide napríklad o viac ako 60 % obyvateľov Britskej Kolumbie a Québecu). Zaujímavý je aj fakt, že najobľúbenejším dopravným prostriedkom zostáva auto (75 %) nasledované lietadlom (19 %), autobus a vlak používa už len malá časť Kanadčanov (4 % a 3 %). Aj keď je Internet v Kanade čoraz rozšírenejší, Kanadčania si ubytovanie najčastejšie rezervujú telefonicky (50 %), cez počítač už oveľa menej (29 %).

www.canadatourism.com www.hotelassociation.ca

Viete, že...

sa v septembri budú v Kanade konať majstrovstvá sveta v hre Papier, kameň, nožnice? Medzinárodná spoločnosť pre túto hru sídli od roku 1918 na Trinity Plaza v Toronte, kde sa presťahovala z Anglicka. Spoločnosť v prvom rade propaguje hru ako vtipnú a bezpečnú spôsob, ako vyriešiť hádku, organizuje tiež kurzy a súťaže (na miestnej aj medzinárodnej úrovni) a angažuje sa v publikovaní kníh a vo výskumoch. Spoločnosť – predtým klub – bola založená už v roku 1842 v Londýne. Približne v tom období začal v Anglicku platiť zákon, ktorý „hru“ povýšil a jej výsledok sa stal právne záväzným. Tak sa skupinka nadšencov, ktorí chceli v hre nezáväzne pokračovať, rozhodla založiť klub. <http://worldrps.com>

KVÍZ O KANADE

*Kde sa nachádza národný park s najväčšou rozlohou na svete a ako sa volá? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)
Odpoveď z minulého čísla: Prvého filmového Oskara (v kategórii najlepšia herečka) získala pre Kanadu v roku 1929 Mary Pickford za film Coquette.*